

Torsdag 5 mars kl 19.30

FEEL GOOD III

Alain Altinoglu
Niklas Törnlund

Våra två tidigare Feel good-konserter har blivit blixtnabbt utsålda och särskilt uppskattade. Detta beror inte minst på Niklas Törnlands kongeniala sätt att finna ord som överbryggar de olika musikstyckena och garanterat ger oss nya insikter på vägen. Ett trevligt konsertformat som tilltalar många.

MALMÖ SYMFONIORKESTER	DVORÁK ur Slaviska danser
ALAIN ALTINOGLU dirigent	LISZT Les préludes
HÅKAN RUDNER violin	BRUCH Kol nidrej
SAMULI ÖRNSTRÖMER cello	BEETHOVEN Romans nr 2
NIKLAS TÖRNLUND programvärd	DVORÁK Andante ur Symfoni nr 9, "Nya världen"
	RAVEL Pavane pour une infante défunte

Hjärtligt tack till följande företag som stöder MSO genom Malmö SymfoniOrkesters Vänner MSOV:

Akzo Nobel	Henrik Östberg, Med dr	OPUS Magasin
Bokföringsservice AB	Hudläkare Heléne Björngren	Peder Clase Möbelform
Cardo AB	Hugo Åbergs Fastighets-	Spirendus AB
Catella Corporate Finance i	förvaltning	Svenskt Näringsliv
Malmö AB	INEOS NOVA Sweden AB	SWECO Environment AB
Daimler Försäljnings AB	Investment AB Öresund	TACTICUS AB
Danisco Sugar AB	KjellGraph, Ramlösa	Teknodont
DSV Road AB	Lowenzahna AB	Tidningsbärarna KB Malmö
Direndi AB	Midway Holding AB	TransFargo AB
Dorrit Rhodins Balettskola	Motivationshuset AB	Volito AB
EuroLaw EEIG	N Nilsson Fiolbyggare	Öhrlings
4Sign Malmö	Oldentoft Holding AB	PriceWaterhouseCoopers
Förenade Bil AB	Onrox AB	

SVENSK VIOLINKONSERT

MALMÖ KONSERTHUS, TORSDAG 12 FEBRUARI 2009 KL 19.30
2008/2009

MALMÖ SYMFONIORKESTER
JOSEPH SWENSEN dirigent
MARIKA FÄLTSKOG violin
LISA WALL presentatör
Håkan Rudner konsertmästare

GEIRR TVEITT (1908-1981)

Ur Hundrad Hardingtonar
op 151 ur svit nr 1/ 35 min

1. Välkomme med æra
4. Moltor of myrabær
3. Fagreste viso pao Joræ
5. Stavkyrkjeste
11. Hastwerksbrudlaup
13. Vise folks folkevisa um visse folk
15. Siste Farvel

EDVARD GRIEG (1843-1907)

Holbergsvit
(Fra Holbergs tid, suite i gammel stil)
op 40 / 20 min

- Preludium
Sarabande
Gavotte/Musette
Air
Rigaudon

TOR AULIN (1866-1914)

Violinkonsert nr 3
c-moll op 14 / 30 min

- Molto moderato
Andante con moto
Allegro molto

PAUS

LUDVIG IRGENS JENSEN

(1894-1969)
Passacaglia / 20 min

Konserten direktsänds av Sveriges Radio/P2, vänligen respektera inringningarna och tänk på hostdämpning och mobiltelefonavstängning...

JOSEPH SWENSEN dirigent

Foto: Eric Richmond

Joseph Swensen etablerade sig snabbt som en skicklig dirigent och engageras idag world wide. Framgångarna som gästdirigent i förstklassiga orkestrar i Europa och USA har avlöst varandra. Han var chefsdirigent för Scottish Chamber Orchestra 1996–2005 och är nu orkesterns dirigent emeritus. Tillsammans har de turnerat i Europa, USA och Fjärran Östern. De har framträtt på Mostly Mozart-festivalen i New York, Tanglewood- och Raviniafestivalerna i USA, Barbican Centre och BBC Proms i London samt Concertgebouw i Amsterdam. Swensen och SCO har gjort en rad inspelningar på skivbolaget Linn Records, bl a musik av Sibelius, Mendelssohn, Brahms, Prokofjev (med Swensens egen orkestrering av Cinq mélodies) och Dvorák har kommit ut på CD. Swensens intresse för nutida musik har resulterat i att kompositörer som James MacMillan, Einojuhani Rautavaara, Karin

Rehnqvist och Eleanor Alberga tillägnat honom och SCO flera verk. Mellan år 2000 och 2003 var Joseph Swensen förste gästdirigent i BBC National Orchestra of Wales. För några år sedan tillträdde han posten som chefsdirigent för Malmö Operaorkester.

Joseph Swensen är amerikan, född i New York med norsk-japanska rötter, men är sedan flera år bosatt med sin familj i Köpenhamn. Han studerade violin och dirigering vid Juilliard School och inledde sin karriär som violinist. Han var mycket framgångsrik och ständigt efterfrågad runtom i världen. Joseph tillhörde ett fåtal exklusivt utvalda artister som spelades in av BMG. Det händer fortfarande att han framträder på violin med Scottish Chamber Orchestra och andra orkestrar han har ett nära samarbete med. Han ägnar numera en hel del tid åt egna tonsättningar.

MARIKA FÄLTSKOG violin

Foto: Jan-Olav Wedin

Marika Fältskog anställdes som första konsertmästare i MSO våren 2008. I afton träder hon för första gången fram som solist i Malmö. Hon har tidigare varit solist i flera violinkonserter, bl a av Bach, Vivaldi och Mozart med Stockholms Sinfonietta och Kungliga Filharmonikerna.

Marika är född och uppväxt i Helsingfors i en stor musikerfamilj. "Alla spelar - föräldrar och syskon, morfar, farfar, mosttrar och morbröder..." berättar hon. När hon och tvillingsyster Jannica var 18 år reste de till Edsbergs Musikhögskola i Sverige, där deras bror Jan-Erik Gustafsson redan studerade cello för Frans Helmersson. Systrarna studerade violin för Endre Wolf och hans hustru Jennifer. Marika har även deltagit i flera masterclasses, bl a med Victor Liebermann, György Pauk och Mihaela Martin. Marika tog sitt kammarmusikdiplom 1996 och solistdiplom 1998. Solistdiplomet

erhöll hon sedan hon framfört Beethovens Violinkonsert med Kungliga Filharmonikerna i Stockholm. Redan 1996 fick Marika fast tjänst i förstaviolinistämman hos Filharmonikerna och blev alternerande första konsertmästare från 2000. Hennes syskon finns i Sveriges Radios Symfoniorkester, Jannica som alternerande första konsertmästare och Jan-Erik som solocellist.

Hon och hennes syster var medlemmar i Selinkvartetten hemma i Finland under tio år och var med om att vinna den kända tävlingen Concertino Prag i slutet av 1980-talet. Hon har även spelat med Vertavokvartetten i Norge och varit aktiv i andra kammarmusikaliska sammanhang. Marika kommer att framträda i MSOs kammarmusikserie ScenTisdag under våren den 14 april. Vid sidan av orkesterarbetet undervisar Marika vid Musikhögskolan i Malmö, för tillfället har hon sex fiol elever. Och hon undervisar gärna: "Det känns som ett ansvar att lära vidare det jag kan och få framduktiga violinister. Det är viktigt."

Violinen Marika Fältskog spelar på är en Joannes Baptista Guadagnini från 1767 som ägs av Malmö SymfoniOrkester.

GEIRR TVEITT

Ur Hundrad Hardingtonar

Geirr Tveitt föddes i Kvam i Hardanger, men studerade sedan i Leipzig (ursprungligen åkte han dit för att studera språk), Wien, Paris (med studier i instrumentation för Honegger och Villa Lobos) och Oslo. Han var en briljant pianist som framträdde i egna och andras pianokonsertor runt om i Europas huvudstäder. Efter att periodvis ha varit styvmoderligt behandlad, kan man nu konstatera att han hör till de mest originella tonsättare som vuxit upp i Norden och man kan bara hoppas att hundraårsjubileet innebar att många av hans verk återupptäcktes. Det finns mycket att välja på, t ex fem operor, tre symfonier, sex pianokonsertor och andra solokonsertor. Det är dessvärre ännu oklart hur många av hans verk som kunnat räddas efter branden i hemmet i Hardanger 1970, men ur resterna kommer nya verk i dagen. Han var bosatt på många håll och endast mellan 1942 och 1945 var han bosatt i den folkmusikaliskt rika trakt där han föddes. Men under dessa år skrev han bl a två konsertor för hardangerfela och orkester. Dessutom samlade han in nära tusen folkmelodier, av vilka han valde ut hundra som utgångspunkt för det enorma verket Hundrad Hartingtonar, korta och kärnfulla vinjetter som i sig rymmer alla stämninglägen och uttrycksformer. Varje låt är arrangerad med imponerande uppfinningsrikedom, djärt och precist. Han må ha varit konservativ i sina teorier, men som instrumentatör var han experimentlysten. Sammantagna målar dessa miniatyrer upp ett mångfasetterat musikaliskt porträtt av denna landsända, men filtrerat genom Tveitts eget temperament. Låtarna skulle samlas i sex sviter med olika teman, men allt kunde inte räddas. Det är många små låtar som passerar revy. Alltifrån den lilla hälsningssång som familjen hälsade sina grannar välkomna till höstfesten med via en sång med vilken flickan lockar herdegossen till hennes fåbod. Här finns en skildring av den stavkyrka som en gång fanns i Vikøy, vars klockklang hade ovanliga intervall och som byggde på en folkvisa. Ibland får bröllop firas oplanerat snabbt till faderns förtvivlan. Varför skulle sonen göra flickan gravid? Hur ska man nu hinna med skörden? Så slutar sviten med det som Tveitt uppfattade som världens vackraste visa. "Nu sjunger jag ensam den sång vi sjöng. Farväl, ja, farväl, du den sista skymningen. I morgon när solen lyser upp, kommer den aldrig åter att färga ditt vackra hår med guld".

TOR AULIN

Violinkonsert nr 3

Med tanke på att Tor Aulin hade ett medfött hjärtfel, led av reumatism och fick en förlamad vänsterarm, har han svarat för en nästan omänsklig gärning i musikens tjänst. Han var en uppskattad violinist som i sin ungdom studerat för Emil Sauret i Berlin. Han grundade 1887 en stråkkvartett med vilken han reste genom Sverige under ett kvarts sekel. År 1889 blev han konsertmästare i Kungliga Hovkapellet i Stockholm och 1902 grundade han Stockholms Konsertförening, vilken han ledde fram till 1909. Året därpå flyttade han sina bopålar till Göteborg. När hans - i en stor del av Europa uppmärksammade - violinistkarriär upphörde vid 46 års ålder, ägnade han sig alltmer åt komposition. Under Berlinåren hade han också studerat komposition för

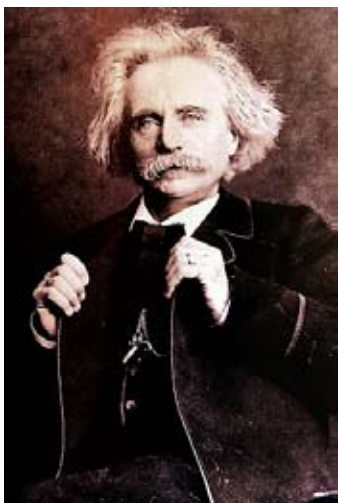
Philipp Scharwenka. För violin komponerade Aulin en sonat, några populära gotländska danser och "akvareller" samt tre konsertor, av vilka i synnerhet den sista blivit ofta framförd. Tillsammans med hans musik till Strindbergs Mäster Olof, skriven till Dramatens invigning 1908, är den tredje violinkonserten hans mest betydande verk. Den präglas av en kombination av svensk folkton och tysk konsertstil, i det här fallet med Bruch och Brahms som förebild och med ett stänk av den gode vännen Edvard Grieg. Den eleganta och virtuosa violinkonserten har en flödande melodikedom, dramatik och lyrik. Finalen är glänsande och medryckande. Konserten uruppfördes 1896 av den kände violinisten Henri Marteau, som också tillägnats musiken.

© Stig Jacobsson

EDVARD GRIEG

Holbergsvit

Upprinnelsen till Edvard Griegs Holbergsvit, eller Fra Holbergs tid som den egentligen heter, är att den norsk-danske diktaren Ludvig Holbergs 200-årsdag skulle firas 1884. Eftersom både diktaren och Grieg härstammade från Bergen åtog han sig gärna uppgiften att dels förse själva högtidsdagen med en kantat för manskör, dels komponera denna "suite i gammel stil", vars pianoversion Grieg själv uruppförde vid samma konsert den 3 december. Musiken hade komponerats under sommarferierna i Loftus, Hardanger, men stråkorkesterversionen följde inte långt efter. Den var klar den 11 september, men kom inte att uruppföras förrän ett halvår senare, också den i Bergen. Denna gång fungerade upphovsmannen som dirigent. Framgångarna blev så stora att verket sattes in i ytterligare en konsert ett par dagar senare. Samma år trycktes musiken i

Leipzig och därmed började svitens segertåg över världen. Orkestersatsen är så genial och naturlig att man aldrig har någon känsla av att detta i själva verket är orkestrerad pianomusik. Grieg tänkte sig säkert en stråksats från början. Dessutom är själva tonspråket synnerligen tilltalande och friskt. En friskhet som hållit i sig allt sedan dess. Stilinspirationen kom från 1700-talets stiliserade franska danssviter, men även om det här kan sägas vara fråga om eleganta pastischer dominerar Griegs inflytande över barockens. Preludiet är ett sprudlande perpetuum mobile i G-dur och i samma tonart går Sarabanden som slår an allvarligare strängar. En graciös Gavotte omsluter en folklig Musette och en följande Air i g-moll har blivit en av tonsättarens allra vackraste ingivelser. Med en eruptiv Rigaudon förs sviten till en bländande avslutning.

LUDVIG IRGENS JENSEN

Passacaglia

Den självlärd Irgens Jensen var en musikalisk tänkare som gick sina egna vägar och nådde fram till ett personligt och konstnärligt genialt tonspråk. Först hade han tänkt sig sin Passacaglia som ett kyrkligt verk för sopran, kör och orgel, men så hörde han talas om skivbolaget Columbias stora internationella tävling om att presentera ett verk i Schuberts anda till minnesåret 1928. Tävlingen lockade med 10.000 dollar i första pris. Irgens Jensen skrev därför om sitt verk för symfoniorkester och lämnade det till den skandinaviska juryn som slutligen placerade det jämsides med Kurt Atterbergs sjätte symfoni, det verk som gick segrande ur tävlingen. I Passacaglians inledning presenteras några av verkets viktigaste motiv, däribland ett koraltema, och här slås den högtidliga, värdiga stämningen fast. Här läggs också grunden till det sexton takter långa tema som enligt

verkformens regler utgör variationernas basgång. Med stor hantverksskicklighet och konstnärlig fantasi bygger Irgens Jensen upp musiken till en stor trippelfuga som blandas upp med motiv från inledningen och som till slut löser upp sig i koralen innan den tonar ut i codan, "opp i høye lyse rum", som tonsättaren själv formulerade det.

© Stig Jacobsson